

Minister
Zdrowia

PLPR.055.27.2023
Warszawa, 21 listopada 2023

Pani

ZAWIADOMIENIE

Minister Zdrowia, działając na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z 11 lipca 2014 r. o petycjach (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 870) zawiadamia o sposobie załatwienia petycji z dnia 23 października 2023 r. w sprawie wprowadzenia zmian w prawie farmaceutycznym w sposób negatywny.

UZASADNIENIE

W dniu 23 października 2023 r. do Ministerstwa Zdrowia, za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej wpłynęła petycja, w której zwrócono się o dokonanie zmian w prawie farmaceutycznym poprzez rozszerzenie uprawnień farmaceutów w zakresie wystawiania recept oraz umożliwienie farmaceutom podpisywania umów ratalnych sprzedaży leku.

Wnosząca petycję zażądała podjęcia kroków w celu uzyskania następującego stanu prawnego:

„1. Farmaceuta jest upoważniony do wystawienia recepty farmaceutycznej z refundacją:

- w przypadku zagrożenia zdrowotnego
- w przypadku zagrożenia życia
- w przypadku pogorszenia stanu zdrowia
- w przypadku pogorszenia rozstroju zdrowia
- z przyczyn innych niż pacjenta (oczekiwanie na wizytę u specjalisty, strajk lekarzy itd)
- z przyczyn niezależnych od pacjenta (dochód lub przychód) poniżej:
 - progu interwencji socjalnej lub
 - płynności finansowej lub
 - zdolności finansowej i kredytowej lub
 - minimum socjalnego lub
 - minimum egzystencji lub
 - progu wsparcia dochodowego rodzin

2. Farmaceuta jest upoważniony do wystawienia recepty farmaceutycznej z refundacją w przypadku spełnienia przesłanki:

- pacjent jest zgłoszony do ubezpieczenia zdrowotnego

- pacjent w ciągu ostatniego okresu wykupił dany lek z refundacją lub była realizowana recepta roczna lub jednorazowa z refundacją u danego świadczeniodawcy farmaceutycznego
3. Farmaceuta może podpisać umowę ratalną sprzedaży leku (100% lub z daną refundacją).”

Odnosząc się do postulatu dotyczącego recept wystawianych przez farmaceutów w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia Minister Zdrowia wskazuje, iż ustawą z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2022 r., poz. 2301), wprowadzono tzw. receptę farmaceutyczną, która stanowi specjalny rodzaj recepty wystawiany właśnie w sytuacji zagrożenia zdrowia przez farmaceutę, który ma prawo wykonywania zawodu, na warunkach określonych w tej ustawie.

Niezależnie od powyższego Minister Zdrowia zwraca uwagę, że wystawienie recepty, niezależnie od rodzaju leku wiąże się de facto z postawieniem diagnozy. Mając na uwadze zdrowie i życie pacjenta zasadnym jest, aby czynności te wykonywał lekarz - osoba z odpowiednimi kwalifikacjami zawodowymi, wykształceniem i doświadczeniem, po wykonaniu odpowiednich badań. Farmaceuta nie ma ani uprawnień ani wykształcenia ani nawet sprzętu do wykonywania czynności takich jak lekarz medycyny. Dlatego też ustawodawca zdecydował, iż recepta farmaceutyczna wystawiana ma być wyłącznie w wyjątkowych przypadkach i nie będzie obejmować wszelkiego rodzaju produktów leczniczych, a jedynie wybraną grupę. Rozwiązanie takie jest podyktowane wyłącznie dobrem pacjenta.

Wnioskowane przez wnoszącą petycję w punkcie drugim zmiany miałyby natomiast de facto nałożyć na farmaceutów obowiązek oceny oraz weryfikacji możliwości zarobkowych i stanu majątkowego pacjenta. Abstrahując od czasochłonności takich czynności należy mieć na uwadze, iż nie jest rolą zawodu farmaceuty analiza finansów pacjentów.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 10 grudnia 2020 r. o zawodzie farmaceuty (Dz. U. z 2022 r. poz. 1873) zawód farmaceuty jest samodzielnym zawodem medycznym. Farmaceuta posiada kompetencje umożliwiające m.in. sporządzanie produktów leczniczych połączone z oceną ich jakości, przeprowadzanie wywiadu farmaceutycznego, udzielanie porady farmaceutycznej w celu zapewnienia prawidłowego stosowania produktu leczniczego. Farmaceuta jest również odpowiedzialny za nadzór nad przyjmowaniem, przechowywaniem i wydawaniem produktów leczniczych i wyrobów medycznych. Pełny katalog uprawnień został określony w art. 4 ustawy o zawodzie farmaceuty. Mając na uwadze i tak szeroki już zakres zadań i uprawnień, Minister Zdrowia nie widzi przesłanek, które uzasadniałyby nakładanie na farmaceutów dodatkowych, nie związanych z misją zawodu obowiązków.

Odnosząc się natomiast do punktu trzeciego petycji Minister Zdrowia wskazuje, że farmaceuty nie mają uprawnień do zawierania z pacjentami umów ratalnych i brak jest przesłanek do nadania im takich uprawnień. Podjęcie czynności zmierzających do zawarcia takiej umowy wymagałoby złożenia stosownego wniosku, a następnie zweryfikowania zdolności kredytowej pacjenta, jak również podjęcia współpracy z bankami, które mogłyby takich kredytów ratalnych udzielić.

Wprowadzenie rozwiązań zaproponowanych przez wnoszącą petycję doprowadziłoby do nałożenia na farmaceutów dodatkowych obowiązków, które mogłyby spowodować paraliż w aptekach i doprowadzić do sytuacji, w której farmaceuta zamiast wykonywać swoją pracę zgodnie z wykształceniem i misją zawodu, zmuszony byłby realizować szereg biurowych, rachunkowych czynności, a to z kolei mogłoby stanowić poważne zagrożenie dla życia i zdrowia pacjentów.

Na tle powyżej przedstawionych okoliczności, petycję w sprawie zmian w prawie farmaceutycznym należało załatwić ją w sposób negatywny.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Łukasz Szmulski
Dyrektor
/dokument podpisany elektronicznie/